

at samtale med den høitærede Indenrigsminister om den nye „store“ Institution, som disse Synsmænd faae Navn af. Jeg turde maaskee derefter have havt nogen Anledning til at forventte, at der vilde være tilflydt Udvalget en Meddelelse fra den høitærede Ministers Side, der kunde have fremkaldt ny Overveielse. Som Ordfører for Udvalget kan jeg nu ikke frafalde Udvalgets Forslag. Oppositionen fra den høitærede Ministers Side er kommen saa uventet, at, dersom jeg havde kunnet tænke mig en saadan, vilde jeg og hele Udvalget have stillet en Deel Endringsforslag til det ministerielle Udskift; thi som det foreligger, kan det vistnok under ingen Omstændighed gjøre Krav paa Stadfæstelse. Den høitærede Minister har modfat sig det Forslag, som Udvalget har gjort, fordi der derved skulde stables en „ny stor Institution“, som han kaldte det, føres en ny Institution og en ny Autoritet ind i vor Retsforfatning, og det forekom ham, at det var at gjøre Sagen for stor og at lægge altfor megen Vægt paa den hele Affaire. Den høitærede Minister talte om sit Forslag til Loven, som om det kun var et Lovudkast, der tænkte paa enkelte specielle Tilfælde, medens derimod Udvalgets Forslag skulde gjøre Sagen til en almindelig Foranstaltning, der gjaldt over det hele Land. Jeg havde i Begyndelsen af den høitærede Ministers Bemærkninger i denne Retning den Tro, at han maatte have overseet, at vi have begrændset Alendelsen af Loven til de Steder, „hvor det findes fornødent,“ at dette udtrykkelig er udtalt i § 2, og at vi altsaa ikke have tænkt paa, at den nye Art af Synsmænd skulde indføres overalt i hele Landet, selv paa Steder, hvor der ikke var nogen Trang dertil. Nu erfarer jeg rigtignok af Slutningsbetragtningen i den høitærede Ministers Foredrag, at han ikke har overseet dette, men at han har fundet, at der ikke var nogen Afgjørelse i Loven af, hvorledes man skulde komme til Bished om, „hvor det er fornødent.“ Hvis det virkelig er en Mangel, deler vort Lovudkast den med Anordningen af 29de Juli 1846; thi derfra ere disse Ord gaaede over i vort Lovudkast. Og saa i den siges det udtrykkelig for Kjøbstædernes Bedkommende, at det der ommeldte Syn,

Vandsynet, kun skal stables, hvor fornødent gjøres, og Loven har ikke bestemt Noget om, hvilke Autoriteter der vilde have at afgjøre dette Spørgsmaal, men ikke desto mindre har man fra 1846 til Dato vel vidst at udfinde, hvor det var fornødent, og kun at vælge de ommeldte Synsmænd, hvor det var fornødent. Den høitærede Minister veed vistnok selv, hvilken Autoritet der har kunnet paavise, hvor det har været fornødent for hiin Anordnings Bedkommende. Hvad nu vort Lovudkast angaaer, som jo væsentligst har Hensyn til Landet, have vi tænkt os, at Sogneforstanderne selv kunde afgjøre dette Spørgsmaal, naar Paakrav reistes, naar det viste sig ved Anbragender fra forulempede Ciere, at der virkelig var Behov for Synsmændene. Jeg tør saaledes paastaae, at vort Lovudkast slet ikke gjør Foranstaltningen i nogen som helst Henseende mere almindelig end den høitærede Ministers. Vil man dernæst sammenligne Redactionen af § 1 i vort Lovudkast med det ministerielle, saa vil det vistnok findes, at der ikke er den allerfjerneste Forskjel, men at det i begge staaer som en almindelig Lovforskrift, at overalt i Landet kunne Ciendomme ved Strandene gjøre Krav paa Retsbeskyttelse. Derom synes det, at det ministerielle Lovudkast er fuldkommen enigt med os, og det forekommer mig, at de Grunde, der ledsage det ministerielle Lovudkast, ikke have stillet Sagen hen som noget aldeles „Extraordinair“, som Noget, der skulde tilkomme enkelte Ciere, der havde Raad til at betale det, men enhver Ciendom, selv den Fattiges, naar der var Krav derpaa og Brug derfor. Det forekommer mig derfor rigtignok, at man, hvis det anerkjendes, at der virkelig kan gjøres Fordring paa en saadan Retsbeskyttelse, maatte være glad ved, at den kunde ydes saa billig som muligt, allerhelst for slet Intet, og det synes mig derfor, at hvis det ikke kan modsiges, at Landvæsenkommissionens Forslag i disse Forhold vilde falde meget kostbarere for de fattige Landeiendomsbefiddere, maatte det være meget ønskeligt, at man skaber, ikke en „stor Institution,“ men Synsmænd, hentede ud af Communernes Midte til at afgjøre disse Spørgsmaal.